

Ясінська О. В

група АМ–43 (Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Клименко А. О.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У РІЗНИХ ТИПАХ СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Поступове упровадження раннього навчання однієї з іноземних мов у початкових класах – одна з характерних рис сучасної загальноосвітньої школи.

Курс навчання іноземної мови в **початковій школі** складається з двох етапів – підготовчого (1-й рік навчання) та основного (2-4 роки навчання). Перший **рік** навчання – це спеціальний пропедевтичний курс, метою якого є підготовка до засвоєння основного курсу.

Практична мета навчання іноземної мови в початковій школі полягає в тому, щоб закласти основи володіння іноземною мовою у молодших школярів, тобто сформувані початки фонетичних, лексичних, граматичних орфографічних навичок та вмінь аудіювання, говоріння, читання та письмі в межах програмних вимог.

Навчання **аудіювання** передбачає формування вміння сприймати мовлення іншої особи як при безпосередньому спілкуванні, так і в звукозаписі. Закінчуючи початкову школу, учні повинні розуміти текст, цю пред'являється одноразово, та мовлення нормального темпу з голосу вчителя та звукозаписи.

Навчання **діалогічного мовлення** полягає в тому, щоб навчити учнів мовленнєвої взаємодії в межах заданої ситуації. На кінець початкового ступеня вони повинні вміти вести бесіду відповідно до навчальної ситуації, а також зв'язку зі змістом побаченого, почутого або прочитаного, вживаючи форму. Поздоровлення, запрошення, привітання, вибачення, згоди, заперечені запитання різних типів, прохання.

Навчання **монологічного мовлення** передбачає досягнення такого рівня розвитку навичок і вмінь, при якому учні можуть без попередньої підготовки

природному темпі застосувати засвоєні іншомовні засоби з метою здійснення реальної комунікації. На кінець початкового ступеня вони повинні вміти робити повідомлення, логічно й послідовно висловлюватись за темою, згідно з навчальною ситуацією, а також у зв'язку зі змістом побаченого або прочитаного комбінуючи елементи опису і розповіді та висловлюючи своє ставлення до предмета мовлення.

Навчання **читання** ставить за мету оволодіння учнями таким умінням, завдяки якому сприймається необхідна змістова інформація, а всі супутні мовні та технічні труднощі не перешкоджають перебігу усього процесу. В початковій школі учні повинні навчитися читати вголос і про себе з повним розумінням короткі нескладні (адаптовані) тексти, в основному побудовані на засвоєному мовному матеріалі. Тексти можуть містити певну кількість незнайомих слів, значення яких можна знайти в матеріалах довідкового характеру або зрозуміти на основі здогадки.

Навчання **письма** сприяє формуванню вмінь говоріння і читання, тому для цього виду мовленнєвої діяльності мета навчання полягає не тільки в тому, щоб навчити учнів правопису, але й уміння письмово викладати свої думки. На кінець початкового ступеня учні повинні вміти висловлюватись у письмовій формі за схемою або ситуацією.

Визначення **обсягу навчального матеріалу** для початкових класів зумовлюється базовим рівнем володіння іноземною мовою, тобто рівнем, достатнім для спілкування в усній та письмовій формі на елементарному комунікативному рівні. Раннє навчання іноземної мови передбачає оволодіння учнями звуковою та графічною системами мови, засвоєння певної кількості найбільш уживаних граматичних явищ, активного лексичного мінімуму.

Раціональна **організація раннього навчання** іноземної мови в початкових класах зумовлюється дією певних факторів, серед яких виділяються психофізіологічні особливості учнів молодшого шкільного віку, загальнопедагогічна специфіка навчального процесу та умови навчання іноземної мови в початковій школі.

Таким чином раннє навчання іноземної мови має бути орієнтоване на **психофізіологічні вікові особливості учнів**. Як відмічають психологи, категорія дітей молодшого шкільного віку (6-9 років) характеризується досить високим рівнем розвитку пам'яті, мислення, сприймання, уваги, становленням

Враховуючи загальнопедагогічну специфіку навчального процесу в початковій школі, а також відсутність у дітей загальнонавчальних умінь і навичок, слід робити основний акцент на мимовільному запам'ятовуванні навчального матеріалу. На уроках іноземної мови необхідно створювати довірливу, доброзичливу обстановку педагогічного спілкування, уважно і тактовно ставитись до учнів. Учитель іноземної мови повинен працювати в тісному контакті з класоводом, підтримувати зв'язок з батьками, проводити цікаву позакласну роботу з іноземної мови, ознайомитись з програмами з інших предметів у початковій школі і, по можливості, використовувати у своїй роботі міжпредметні зв'язки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вишневський О. І. Довідник учителя іноземної мови. Київ: Радянська школа, 1982, С. 4–12.
2. Вишневський О. І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови, Київ: Радянська школа, 1989, С. 5–18.
3. Рогова Г. В., Верещагіна И. Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в средней школе. Москва: Просвещение, 1988, С. 4–23.

Яцків О. С.

група МАФ–2 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Довбуш О. І.

LINGUOPRAGMATIC PECULIARITIES OF MOTIVATIONAL LITERATURE

In recent years, manipulation and motivation are widespread concepts that are analyzed in a large number of scientific papers. This problem has become particularly acute in the 21st century, as many scholars have begun to study the speeches of politicians, presidents and other influential people. The scientists have observed that many manipulative techniques have been used in the texts for different purposes. As a result, a new branch of linguistics has emerged – linguistic pragmatics or linguopragmatics.

Linguopragmatics is the interaction of linguistics and pragmatics. Linguistics studies all components of language and speech. Pragmatics explore the interaction of language components, as well as the impact of these components on listeners and readers. Linguopragmatics studies language, its impact on human and his/her consciousness, the interaction of language and its users, as well as the interaction of communicators themselves in the process of communication. Understanding of the influence and means of influencing allows the subject to manipulate or motivate. Researches trace the connections of linguistic pragmatics with other sciences: cognitive linguistics, sociolinguistics, semantics, etc. In addition, we found that linguopragmatics has not got a model of such an analysis yet. So, different scholars use other linguistics methods to analyze the object which is under examining. Among Ukrainian researches, F. Batsevych made a great contribution to the study of linguistic pragmatics. He divided it into three big groups: micropragmatics, macropragmatics and megapragmatics [1].